

Zadeva C-566/07

Staatssecretaris van Financiën

proti

Stadeco BV

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden)

„Šesta direktiva o DDV – člen 21(1)(c) – Davek, dolgovan samo zato, ker je bil izkazan na računu – Popravek neupravičeno zaračunanega davka – Neupravičena obogatitev“

Povzetek sodbe

1. *Davžne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Davek, dolgovan samo zato, ker je bil izkazan na računu*

(Direktiva Sveta 77/388, člen 21(1)(c))

2. *Davžne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Davek, dolgovan samo zato, ker je bil izkazan na računu*

(Direktiva Sveta 77/388)

1. Člen 21(1)(c) Šeste direktive 77/388 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih, kakor je bila spremenjena z Direktivo 91/680, je treba razlagati tako, da se davek na dodano vrednost na podlagi te določbe dolguje v državi članici, na katero se nanaša davek na dodano vrednost, ki je izkazan na računu ali drugem dokumentu, ki se priznava kot račun, čeprav zadevna transakcija v tej državi članici ni bila obdavčljiva. Drugače kot pri davčni obveznosti, ki morebiti nastane zaradi transakcije, ki je predmet davka na dodano vrednost, kraj opravljanja storitve, na podlagi katere je bil račun izdan, ni pomemben za nastanek davčne obveznosti, ki jo določa člen 21(1)(c) Šeste direktive in ki obstaja samo zato, ker je bil davek izkazan na tem računu.

Nacionalno sodišče mora presoditi, upoštevajoč vse upoštevne okoliščine, na katero državo članico se nanaša na zadevnem računu izkazan davek na dodano vrednost. Upoštevati je mogoče zlasti izkazano stopnjo, valuto, v kateri je izražen znesek plačila, jezik, v katerem je napisan, vsebino in okoliščine zadevnega računa, sedež izdajatelja računa in prejemnika opravljenih storitev ter njuno ravnanje.

(Glej točke 27, 33 in točko 1 izreka.)

2. Načelo davčne nevtralnosti načeloma ne nasprotuje temu, da država članica za popravek davka na dodano vrednost, ki je dolgovan v tej državi članici samo zato, ker je bil zmotno izkazan na izdanem računu, določi pogoj, da mora davčni zavezanec izdati prejemniku opravljenih storitev popravljen račun, ki ne izkazuje omenjenega davka, če ta davčni zavezanec ni pravočasno popolnoma odpravil nevarnosti izgube davčnih prihodkov.

Poleg tega, ker nacionalne davčne oblasti za popravek davka na dodano vrednost zahtevajo, da izdajatelj zadevnega računa nakaže prejemniku opravljenih storitev znesek neupravičeno

plačnega davka, pravo Skupnosti ne nasprotuje temu, da nacionalna pravna ureditev zavrne vračila neupravičeno obračunanih davkov, če bi to za upravičence pomenilo neupravičeno obogatitev.

Obstoj in stopnjo neupravičene obogatitve, ki naj bi jo povzročilo vračilo davka davčnemu zavezancu, ki je bil glede na pravo Skupnosti neupravičeno obračunan, je mogoče določiti šele po opravljeni analizi, v kateri se upoštevajo vse upoštevne okoliščine. V zvezi s tem mora takšno analizo opraviti predložitveno sodišče. Zlasti je lahko upoštevni odgovor na vprašanje, ali se pogodbe, sklenjene med izdajateljem računa in prejemnikom opravljenih storitev, nanašajo na plačilo fiksnega zneska za opravljene storitve ali pa na osnovne zneske, povečane za – če je to potrebno – veljavne davke. V prvem primeru morda ne bi šlo za neupravičeno obogatitev izdajatelja računa.

(Glej točke od 48 do 51 in točko 2 izreka.)

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 18. junija 2009(*)

„Šesta direktiva o DDV – člen 21(1)(c) – Davek, dolgovan samo zato, ker je bil izkazan na računu – Popravek neupravičeno zaračunanega davka – Neupravičena obogatitev“

V zadevi C-566/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) z odločbo z dne 30. novembra 2007, ki je prispela na Sodišče 21. decembra 2007, v postopku

Staatssecretaris van Financiën

proti

Stadeco BV,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, A. Ó Caoimh, U. Lõhmus, sodnika, P. Lindh, sodnica, in A. Arabadjiev (poročevalec), sodnik,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. decembra 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Stadeco BV A. Fruijtier, odvetnik,
- za nizozemsko vlado C. Wissels, M. de Grave in C. ten Dam, zastopniki,
- za nemško vlado M. Lumma in C. Blaschke, zastopnika,
- za grško vlado S. Spyropoulos, S. Trekli in M. Tassopoulou, zastopniki,
- za italijansko vlado R. Adam, zastopnik, skupaj z G. De Bellis, avvocato dello Stato,
- za Komisijo Evropskih skupnosti D. Triantafyllou in W. Roels, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 12. marca 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 21(1)(c) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 91/680/EGS z dne 16. decembra 1991 (UL L 376, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva), in na čela davčne nevtralnosti.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Staatssecretaris van Financiën (v nadaljevanju: Staatssecretaris) in družbo Stadeco BV (v nadaljevanju: Stadeco) v zvezi s pravico davčnega zavezanca do popravka davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), ki je izkazan na računu, izstavljenem prejemniku opravljenih storitev.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Na podlagi člena 2(1) Šeste direktive je „dobava blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države za plačilo“ predmet davka na dodano vrednost.

4 Člen 9(2)(c) te direktive določa da „je kraj opravljanja storitev v zvezi z [...] dejavnostmi s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih prireditev ali podobnih dejavnosti, vključno z dejavnostmi organizatorjev teh dejavnosti, in kadar je to ustrezno, opravljanjem pomožnih storitev, [...] kraj, kjer so te storitve dejansko opravljene“.

5 Člen 21(1)(c) omenjene direktive določa, da je DDV po notranjem sistemu dolžna plačati „vsaka oseba, ki na račun ali drugem dokumentu, ki se priznava kot račun, izkaže [DDV]“.

Nacionalna ureditev

6 Člen 1(1)(a) zakona o prometnem davku (Wet op de omzetbelasting) z dne 28. junija 1968 (Staatsblad 1968, št. 329) v različici, ki velja za davno obdobje, ki se obravnava v glavni stvari (v nadaljevanju: „Wet“), določa, da „je ‚prometni davek‘ davek, ki se obračuna od [...] dobav blaga in storitev, ki jih podjetnik v okviru dejavnosti svojega podjetja opravi na Nizozemskem“.

7 ?len 6(2)(c), prva to?ka, Wet dolo?a da je „kraj opravljanja storitev v zvezi z dejavnostmi s podro?ja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih prireditev ali podobnih dejavnosti [...] kraj, kjer se te dejavnosti in dela dejansko opravljajo“.

8 ?len 12(1) Wet dolo?a, da „davek obra?una podjetnik, ki je opravil dobavo ali storitev“.

9 ?len 14(1) Wet dolo?a, da „mora biti davek, za katerega je nastala obveznost obra?una med poslovnim letom, pla?an na podlagi obra?una“.

10 ?len 37 Wet dolo?a, da „kdor na kateri koli na?in izkaže prometni davek, ki ga dolguje samo na podlagi te dolo?be, ta davek dolguje od dneva, ko je izdal ra?un; pla?ati ga je dolžan v skladu s ?lenom 14“.

11 Iz predložitvene odlo?be je razvidno, da so ob nastanku dejstev v postopku v glavni stvari – in kot to pojasnjuje nizozemska vlada – na podlagi navodil Staatssecretarisa, nizozemske dav?ne oblasti za popravek DDV zahtevale od izdajatelja ra?una, na katerem je ta davek nepravilno izkazan, naj popravi ra?un z izdajo novega ra?una ali pa z izdajo dobropisa prejemniku opravljenih storitev.

Spor o glavni stvari in vprašnji za predhodno odlo?anje

12 Družba Stadeco je podjetje s sedežem na Nizozemskem, ki opravlja dejavnosti dajanja v najem, postavitve in razstavitve stojnic na sejnih in razstavah.

13 Med letoma 1993 in 1995 je družba Stadeco opravljala te storitve v Nem?iji in v tretjih državah za ra?un družbe Economische Voorlichtingsdienst (tiskovni urad za gospodarske zadeve, v nadaljevanju: EVD), ki je oseba javnega prava s sedežem na Nizozemskem in ki spada v pristojnost ministrstva za gospodarstvo. EVD je pri družbi Stadeco naro?il storitve samo za dejavnosti, ki na Nizozemskem niso predmet DDV, in kot oseba javnega prava ni imel pravice do odbitka tega davka.

14 Na ra?unih za navedene storitve, ki so bile opravljene zunaj Nizozemske, so bili izkazani zneski, dolgovani iz naslova prometnega davka, ki bi veljal za enake storitve, opravljene na Nizozemskem. EVD je te ra?une v celoti pla?al, družba Stadeco pa je na Nizozemskem pla?ala navedene davke.

15 Dav?ni organi so leta 1996 obvestili družbo Stadeco, da glede zadevnih storitev, ki so bile opravljene zunaj Nizozemske, na Nizozemskem ni dolžna pla?ati prometnega davka. Nato je družba Stadeco zahtevala vra?ilo celotnega na tej osnovi pla?anega davka, ki je znašal 230.314 NLG (104.512 EUR). Ker so dav?ni organi za vra?ilo zahtevanega zneska postavili pogoj, da se popravi ra?une, ki so bili izstavljeni EVD, jim je družba Stadeco poslala kopijo dobropisa. Posledi?no ji je bil omenjeni znesek vrnjen.

16 Vendar so dav?ni organi ob dav?nem nadzoru leta 2000 ugotovili, da družba Stadeco ni izdala EVD nobenega dobropisa, niti popravila ra?unov, niti ni EVD ni?esar vrnila. Tako so dav?ni organi družbi Stadeco izdali sklep o naknadni izterjavi, ki se je nanašal na vse vrnjene davke.

17 Po zavrnitvi ugovora, vloženega zoper ta sklep o naknadni izterjavi, je Gerechtshof te 's-Gravenhage (prizivno sodiš?e v Haagu) na predlog družbe Stadeco razglasilo ni?nost omenjenega sklepa. Presodilo je, da v tem primeru poprava napak ra?una ni bila bistvena, ker ni bilo nevarnosti izgube dav?nih prihodkov, saj status, kot ga ima EVD, izklju?uje vsakršno pravico do odbitka prometnega davka.

18 Staatsecretaris je zoper sodbo Gerechtshof te 's-Gravenhage vložil kasacijsko pritožbo pri Hoge Raad der Nederlanden. Navaja, da družba Stadeco nima pravice obdržati vračila prometnega davka, ker ni spoštovala pogojev, ki se nanašajo na popravilo napak računa.

19 Predložitveno sodišče na podlagi materialnopravnih pravil, ki se nanašajo na DDV, meni, da je lahko sklep o naknadni izterjavi temeljil samo na členu 37 Wet, ki prenaša v nizozemsko pravo člen 21(1)(c) Šeste direktive, ker kraj opravljanja zadevnih storitev ni bil na Nizozemskem.

20 Vendar predložitveno sodišče dvomi o nastanku davčne obveznosti – na podlagi člena 21(1)(c) Šeste direktive – v državi članici, v kateri ima izdajatelj računa sedež, kadar se na podlagi ureditve DDV v Skupnosti šteje, da je kraj opravljanja storitve, na katero se nanaša ta račun, v drugi državi članici.

21 Če je tako, se tudi sprašuje, ali je popravek davčne obveznosti lahko pogojen s popravkom zadevnega računa, zlasti če prejemnik opravljenih storitev ni upravičen do odbitka vstopnih davkov. V zvezi s tem meni, da ne more biti vnaprej izključeno, da imajo države članice zaradi preprečitve neupravičenih obogatitev pravico določiti tovrstne pogoje.

22 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo tri vprašanja:

„1) Ali je treba člen 21(1), začetek odstavka in točka (c), Šeste direktive razlagati tako, da se v državi članici, v kateri prebiva ali ima sedež izdajatelj računa, davek na dodano vrednost ne dolguje, če izdajatelj računa zaračuna znesek davka na dodano vrednost za dejavnost, za katero se v skladu z ureditvijo [DDV] v Skupnosti šteje, da je bila opravljena v drugi državi članici ali tretji državi?

2) Če je odgovor nikalen: ali smejo države članice, kadar se račun v smislu člena 21(1)(c) Šeste direktive izda prejemniku, ki ne more uveljavljati odbitka DDV (tako da ni nevarnosti izgube davčnih prihodkov), popravek DDV, ki je bil napačno zaračunan in zato na podlagi tega dolgovan, pogojevati s tem, da davčni zavezanec svojemu kupcu naknadno izda popravljen račun, na katerem znesek DDV ni izkazan?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

23 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 21(1)(c) Šeste direktive razlagati tako, da se DDV na podlagi tega določi ne dolguje v državi članici, v kateri prebiva ali ima sedež izdajatelj računa, če je ta izkazal znesek DDV na račun za storitev, za katero se v skladu z Šesto direktivo šteje, da je bil kraj njenega opravljanja v drugi državi članici ali tretji državi.

24 V zvezi s tem je treba takoj poudariti, da – drugače kot navaja družba Stadeco – okoliščina, da člen 21(1) Šeste direktive določa le davčne zavezance za DDV, dolgovan „po notranjem sistemu“, v postopku v glavni stvari pa družba Stadeco ni opravila zadevnih storitev za EVD na ozemlju Nizozemske, ne ovira uporabo točke (c) te določbe za dejansko stanje iz postopka v glavni stvari.

25 Na eni strani, kot je v točki 12 sklepnih predlogov opozorila generalna pravobranilka, je zlasti iz členov 7(1) in 21(2) Šeste direktive razvidno, da se izraz „po notranjem sistemu“ nanaša na celotno ozemlje Evropske skupnosti, kot je določeno v členu 3 Šeste direktive.

26 Na drugi strani je treba poudariti, da člen 21(1)(c) Šeste direktive določa, da je vsaka oseba, ki na računu ali drugem dokumentu, ki se priznava kot račun, izkaže DDV, dolžna plačati ta davek. Zlasti pa so te osebe zavezane za plačilo na račun izkazanega DDV neodvisno od kakršne koli obveznosti njegovega plačila zaradi transakcije, ki je predmet DDV (glej v tem smislu sodbe z dne 13. decembra 1989 v zadevi Genius, C-342/87, Recueil, str. 4227, točka 19; z dne 19. septembra 2000 v zadevi Schmeink & Cofreth in Strobel, C-454/98, Recueil, str. I-6973, točka 53, in z dne 15. marca 2007 v zadevi Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, ZOdl., str. I-2425, točka 23).

27 Zato – drugače kot pri davčni obveznosti, ki morebiti nastane zaradi transakcije, ki je predmet DDV – kraj opravljanja storitve, na podlagi katere je bil račun izdan, ni pomemben za nastanek davčne obveznosti, ki jo določa člen 21(1)(c) Šeste direktive in ki obstaja samo zato, ker je bil DDV izkazan na tem računu.

28 Z določitvijo, da je na račun izkazan DDV dolgovan neodvisno od kakršne koli obveznosti njegovega plačila zaradi transakcije, ki je predmet DDV, ima člen 21(1)(c) Šeste direktive namen odpraviti nevarnost izgube davčnih prihodkov, ki bi lahko nastala zaradi pravice do odbitka, določene v členu 17 Šeste direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Schmeink & Cofreth in Strobel, točki 57 in 61; sodbo z dne 6. novembra 2003 v združenih zadevah Karageorgou in drugi, od C-78/02 do C-80/02, Recueil, str. I-13295, točki 50 in 53, ter zgoraj navedeno sodbo Reemtsma Cigarettenfabriken, točka 23).

29 Čeprav je uveljavljanje pravice do odbitka DDV omejeno samo na davke, ki ustrezajo transakciji, ki je predmet DDV (glej zgoraj navedeno sodbo Genius, točka 13), nevarnost izgube davčnih prihodkov natančno ni povsem odpravljena, dokler naslovnik računa, ki nepravilno izkazuje DDV, ta račun še lahko uporabi za uveljavljanje te pravice, skladno s členom 18(1)(a) Šeste direktive (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Schmeink & Cofreth in Strobel, točka 57).

30 V skladu s to določbo lahko davčni zavezanec, kadar ima račun v skladu s členom 22(3) omenjene direktive, pri davčni upravi uveljavlja pravico do odbitka DDV. Vendar – kot sta opozorili nizozemska in nemška vlada – ni mogoče izključiti, da bi posebne okoliščine in kompleksna pravna razmerja ovirali davčno upravo pri pravočasni ugotovitvi, da drugi preudarki nasprotujejo uveljavljanju pravice do odbitka.

31 Glede na to, da nevarnost izgube davčnih prihodkov, ki bi jo lahko povzročilo uveljavljanje pravice do odbitka naslovnika računa, nosi država članica, na katero se na zadevnem računu izkazan DDV nanaša, je na podlagi člena 21(1)(c) Šeste direktive DDV dolgovan v tej državi članici.

32 V zvezi s tem je treba pojasniti, da mora predložitveno sodišče ob upoštevanju vseh upoštevnihi okoliščin presoditi, kateri državi članici je dolgovan na zadevnem računu izkazan DDV. Upoštevati je mogoče zlasti izkazano stopnjo, valuto, v kateri je izražen znesek plačila, jezik, v katerem je napisan, vsebino in okoliščine zadevnega računa, sedež izdajatelja računa in prejemnika opravljenih storitev ter njuno ravnanje.

33 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 21(1)(c) Šeste direktive razlagati tako, da se DDV na podlagi te določbe dolguje v državi članici, na katero se nanaša DDV, ki je izkazan na računu ali drugem dokumentu, ki se priznava kot račun, čeprav zadevna transakcija v tej državi članici ni bila obdavčljiva. Predložitveno sodišče mora ob upoštevanju vseh upoštevnihi okoliščin presoditi, na katero državo članico se nanaša na zadevnem računu izkazan DDV. Upošteva je mogoče zlasti izkazano stopnjo, valuto, v kateri je izražen znesek plačila, jezik, v katerem je napisan, vsebino in kontekst zadevnega računa, sedež

izdajatelja računa in prejemnika opravljenih storitev ter njuno ravnanje.

Drugo vprašanje

34 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali načelo davčne nevtralnosti nasprotuje temu, da država članica za popravek DDV, ki je dolgovan v tej državi članici samo zato, ker je bil zmotno izkazan na izstavljenem računu, doloži pogoj, da mora davčni zavezanec izdati prejemniku opravljenih storitev popravljen račun, ki ne izkazuje omenjenega DDV, kadar prejemnik opravljenih storitev nima pravice do odbitka DDV, tako da ni nevarnosti izgube davčnih prihodkov.

35 V zvezi s tem je treba spomniti, da Šesta direktiva izrecno ne določa primera, ko je DDV, ki ni dolgovan zaradi obdavčljive transakcije, zmotno izkazan na računu. Iz tega sledi, da dokler zakonodajalec Skupnosti ne zapolni te praznine, morajo države članice najti rešitev (zgoraj navedeni sodbi Schmeink & Cofreth in Strobel, točka 48 in 49, ter Karageorgou in drugi, točka 49).

36 Sodišče je presodilo, da je – za zagotovitev nevtralnosti DDV – naloga držav članic v svojih notranjih pravnih redih določiti možnost popravka vsakega neupravičeno zaračunanega davka, če izdajatelj računa dokaže, da je v dobri veri (zgoraj navedena sodba Genius Holding, točka 18).

37 Če pa je izdajatelj računa pravočasno popolnoma odpravil nevarnost izgube davčnih prihodkov, načelo nevtralnosti DDV zahteva, da se neupravičeno zaračunan davek lahko popravi, ne da bi bila za tak popravek potrebna izpolnitev pogoja, ki so ga določile države članice, da je izdajatelj računa v dobri veri (glej zgoraj navedeni sodbi Schmeink & Cofreth in Strobel, točka 58, in Karageorgou in drugi, točka 50).

38 Poleg tega ta popravek ne more biti odvisen od diskrecijske pravice davčne uprave (zgoraj navedena sodba Schmeink & Cofreth in Strobel, točka 68).

39 V zvezi s tem je treba spomniti, da ukrepi, ki jih države članice lahko sprejmejo za zagotovitev pravilne odmere in pobiranje davka ter preprečevanje davčnih utaj, ne smejo presežiti tistega, kar je nujno potrebno za doseg te ciljev. Njihova uporaba ne sme ogroziti nevtralnosti DDV, ki je temeljno načelo skupnega sistema DDV, vzpostavljenega z zakonodajo Skupnosti na tem področju (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Schmeink & Cofreth in Strobel, točka 59 in navedena sodna praksa).

40 Posledično, če vračilo DDV – glede na pogoje, na podlagi katerih se lahko zahteva vračilo davka – postane nemogoče ali izjemno oteženo, lahko iz navedenih načel izhaja zahteva, da morajo države članice določiti instrumente in postopkovna pravila, ki so potrebna, da se davčnemu zavezancu omogoči vrnitev neupravičeno zaračunanega davka (glej v tem smislu po analogiji zgoraj navedeno sodbo Reemtsma Cigarettenfabriken, točka 41).

41 Iz postopka v glavni stvari izhaja, da so nizozemski davčni organi na podlagi splošnih navodil Staatssecretaris določili, da mora družba Stadeco za popravek plačanega DDV popraviti račun, ki ga je izdala EVD, bodisi z izdajo novih računov, ki ne izkazujejo DDV, bodisi z izdajo dobropisa.

42 Glede na to, da popravljeni račun in dobropis jasno izkazujeta prejemniku opravljenih storitev, da v zadevni državi članici DDV ni dolgovan, in tako ta prejemnik v zvezi s tem nima pravice do odbitka DDV, je treba šteti, da lahko tak pogoj načeloma zagotovi odpravo nevarnosti izgube davčnih prihodkov. Poleg tega je treba ugotoviti, da s tem pogojem vračilo navedenega davka ni deležno diskrecijske presoje davčne uprave.

43 Poleg tega, čeprav je naloga predložitvenega sodišča, da presodi, ali je v zadevi v glavni stvari družba Stadeco dokazala, da je sama pravočasno popolnoma odpravila nevarnost izgube davčnih prihodkov, pa lahko Sodišče vendarle posreduje smernice, ki se mu zdijo potrebne, da bi predložitvenemu sodišču dalo koristen odgovor (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 1. julija 2008 v zadevi MOTOE, C-49/07, še neobjavljena v ZOdl., točka 30, in z dne 22. decembra 2008 v zadevi Magoora, C-414/07, še neobjavljena v ZOdl., točka 33).

44 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je družba Stadeco poslala nizozemskim davčnim oblastem kopijo dobropisa glede EVD, vendar pa v resnici ni niti sestavila dobropisa niti popravila v postopku v glavni stvari obravnavanih računov.

45 Očitno je namreč, da je bila v postopku v glavni stvari nevarnost izgube davčnih prihodkov odpravljena samo zaradi dveh okoliščin, po eni strani, ker ima EVD lastnost osebe javnega prava, in, po drugi strani, ker je zaradi dejstva, da je EVD pri družbi Stadeco naročil storitve izključno za dejavnosti, ki na Nizozemskem niso predmet prometnega davka, izključena vsakršna pravica do odbitka na podlagi tega davka.

46 Vendar, kot je bilo opozorjeno zgoraj v točki 30 te sodbe, na splošno ni mogoče izključiti, da posebne okoliščine in kompleksna pravna razmerja ovirajo, da bi davčna uprava pravočasno ugotovila, da takšni preudarki nasprotujejo uveljavljanju pravice do odbitka.

47 V takšnih okoliščinah je treba šteti, da dejstvo, da se za popravek na račun neupravičeno izkazanega DDV postavi pogoj, da je treba ta račun popraviti, ne presega tistega, kar je nujno potrebno za doseg cilja popolne odprave nevarnosti izgube davčnih prihodkov.

48 Poleg tega, ker iz okoliščin zadeve v glavni stvari izhaja, da se zdi, da nizozemske davčne oblasti pogojujejo popravek DDV tudi s tem, da izdajatelj zadevnega računa nakaže prejemniku opravljenih storitev znesek neupravičeno plačane davka, je treba spomniti, da pravo Skupnosti ne nasprotuje temu, da nacionalna pravna ureditev zavrne vračila neupravičeno obračunanih davkov, če bi to za upravičence pomenilo neupravičeno obogatitev (sodba z dne 10. aprila 2008 v zadevi Marks & Spencer, C-309/06, ZOdl., str. I-2283, točka 41 in navedena sodna praksa).

49 Je pa mogoče obstoj in stopnjo neupravičene obogatitve, ki naj bi povzročilo vračilo davka davčnemu zavezancu, ki je bil glede na pravo Skupnosti neupravičeno obračunan, določiti šele po opravljeni analizi, v kateri se upoštevajo vse zgoraj upoštevne okoliščine (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Marks & Spencer, točka 43).

50 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora takšno analizo opraviti predložitveno sodišče. Zlasti je lahko upoštevni odgovor na vprašanje, ali se pogodbe, sklenjene med družbo Stadeco in EVD, nanašajo na plačilo fiksnega zneska za opravljene storitve ali pa na osnovne zneske, povežane za – če je to potrebno – veljavne davke. V prvem primeru namreč morda ne bi šlo za neupravičeno obogatitev družbe Stadeco.

51 Ob upoštevanju vsega zgoraj navedenega, je treba odgovoriti na drugo vprašanje, da na?elo davčne nevtralnosti na?eloma ne nasprotuje temu, da država članica za popravek DDV, ki je v njej dolgovan samo zato, ker je bil zmotno izkazan na izstavljenem računu, doloži pogoj, da mora davčni zavezanec izdati prejemniku opravljenih storitev popravljen račun, ki ne izkazuje omenjenega DDV, če ta davčni zavezanec ni pravočasno popolnoma odpravil nevarnosti izgube davčnih prihodkov.

Stroški

52 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (tretji senat) razsodilo:

1) ?len 21(1)(c) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav ?lanic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 91/680/EGS z dne 16. decembra 1991, je treba razlagati tako, da se DDV na podlagi te dolo?be dolguje v državi ?lanici, na katero se nanaša DDV, ki je izkazan na ra?unu ali drugem dokumentu, ki se priznava kot ra?un, ?eprav zadevna transakcija v tej državi ?lanici ni bila obdav?ljiva. Predložitveno sodiš?e mora ob upoštevanju vseh upoštevni? okolis?in presoditi, na DDV katere države ?lanice se nanaša na zadevnem ra?unu izkazan DDV. V zvezi s tem je mogo?e upoštevati zlasti izkazano stopnjo, valuto, v kateri je izražen znesek pla?ila, jezik v katerem je napisan, vsebino in okoliš?ine zadevnega ra?una, sedež izdajatelja ra?una in prejemnika opravljenih storitev ter njuno ravnanje.

2) Na?elo dav?ne nevtralnosti na?eloma ne nasprotuje temu, da država ?lanica za popravek DDV, ki je dolgovan v tej državi ?lanici samo zato, ker je bil zmotno izkazan na izstavljenem ra?unu, dolo?i pogoj, da mora dav?ni zavezanec izdati prejemniku opravljenih storitev popravljen ra?un, ki ne izkazuje omenjenega DDV, ?e ta dav?ni zavezanec ni pravo?asno popolnoma odpravil nevarnosti izgube dav?nih prihodkov.

Podpisi

*Jezik postopka: nizozemš?ina.